

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s. r. o.**, so sídlom P., X. Bratislava, IČO: X., zastúpeného advokátskou kanceláriou: F., s. r. o., so sídlom G., X. Bratislava, IČO: X., proti povinnému: **M.**, nar. X., bytom R., X. Rakúsy, **o vymoženie 444,13 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 1Er/83/2006, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. októbra 2013, č. k. 8CoE/70/2013-83, takto

r o z h o d o l :

- I.** Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.
- II.** Dovolanie oprávneného **o d m i e t a**.
- III.** Povinnému náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Kežmarok poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe notárskej zápisnici č. N., N., N. spísanej dňa 16. októbra 2005 notárom JUDr. O., so sídlom v Partizánskom.

Okresný súd Kežmarok uznesením zo dňa 14. novembra 2012, č. k. 1Er/83/2006-63 exekúciu zastavil a oprávneného zaviazal zaplatiť súdnemu exekútorovi M. trovy exekúcie vo výške 61,85 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia. O trovách exekučného konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 17. decembra 2010 doručil súdny exekútor súdu prvého stupňa podnet na zastavenie exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. h/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)

a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). V nasledujúcom podaní uviedol, že v exekučnom konaní bolo zistené, že u povinného nebol zistený žiadny hnutel'ný majetok, z ktorého by sa dala uspokojiť exekúcia, povinný nevlastní nehnuteľnosti a nepodarilo sa vymôcť žiadne finančné prostriedky. Súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania zistil, že povinný nie je držiteľom motorového vozidla, nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti na území Slovenskej republiky, je odhlásený z evidencie Sociálnej poisťovne, nemá žiadny záznam v Živnostenskom registri Slovenskej republiky, čím mal preukázané, že proti povinnému vzhľadom na jeho nemajetnosť nie je možné žiadnym zákonom ustanoveným spôsobom vykonať exekúciu a preto súd podľa § 57 ods. 1 písm. h/ v spojení s § 58 ods. 1 Exekučného poriadku aj bez návrhu exekúciu zastavil.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, napadnutým uznesením, uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a rozhodol, že oprávnený nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a povinnému a súdnemu exekútorovi ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol účastníkov exekučného konania v zmysle § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a vyzval, aby sa vyjadrili k odlišnému právnomu posúdeniu veci, a to k prípadnej aplikácii ustanovenia § 22 a § 39 Občianskeho zákonníka. Účastníci sa k možnému použitiu iného právneho posúdenia veci doposiaľ nevyjadrili. Ďalej uviedol, že exekučným titulom, na základe ktorého sa vedie exekučné konanie je notárska zápisnica. Súd zistil, že medzi oprávneným a povinným bola dňa 08. apríla 2005 uzavretá Zmluva o úvere č. 7390217 (ďalej len „zmluva o úvere“). Súčasťou predtlaču zmluvy o úvere bolo aj splnomocnenie, ktorým povinný splnomocnil advokáta Mgr. T. na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v mene povinného uznal záväzok zo zmluvy o úvere tak, aby sa notárska zápisnica stala exekučným titulom. Odvolací súd dospel k záveru, že udelenie splnomocnenia ako jednostranný alebo dvojstranný právny úkon musí byť urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Ak Mgr. T. bol splnomocneným zástupcom povinného, mal hájiť jeho záujmy, konal v rozpore so zákonom a povinnosťami advokáta, keď uznaním dlhu spísaného v notárskej zápisnici konal v rozpore so záujmami povinného a taktiež bez splnomocnenia určil povinnému aj lehotu na jeho splnenie a povinnosť zaplatiť všetky náklady spojené so spísaním notárskej zápisnice. Povinný teda splnomocnil tretiu osobu, aby v jeho mene uznala záväzok, ktorého konkrétnu výšku nebolo možné predpokladať. Tým sa povinný vopred vzdal svojho práva

uznať alebo neuznať prípadný záväzok, ktorý vznikne, či nevznikne v budúcnosti. Povinnému bolo už v tom čase, kedy ešte záväzok z konkrétneho dlhu neexistoval, odňaté právo namietat' výšku uznaného dlhu v čase uznania. Navyiac povinný si nemohol dobrovoľne vybrať právneho zástupcu, pretože tento bol už určený v predtlačí zmluvy o úvere, a teda bol vybraný oprávneným. Povinný mohol zmluvu o úvere prijať alebo odmietnuť ako celok. Odvolací súd preto takéto plnomocenstvo uzavreté bez slobodnej vôle povinného a konflikt záujmov považoval za absolútne neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného notárska zápisnica ako exekučný titul je neúčinná a nemôže byť podkladom exekúcie vedenej proti povinnému. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. Oprávnený v odvolacom konaní nebol úspešný, povinnému a súdnemu exekútorovi v jeho priebehu žiadne trovy nevznikli, preto im súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ a § 237 písm. a/ O. s. p., že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, ustanovením § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo, ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., že súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom, ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania a navrhol, aby dovolací súd rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

Podľa jeho názoru, exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť exekučného titulu – notárskej zápisnice. Vo veci je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci – o materiálnych a formálnych podmienkach vykonateľnosti exekučného titulu sa rozhodovalo v čase, keď už o nich bolo právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Odňatie možnosti pred súdom konať vyvodzoval zo skutočnosti, že súdy nevyzvali a ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch, a že svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnili. Odňatie možnosti konať pred súdom videl aj v tom, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci pojednávanie, aj keď tak

v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku boli povinné urobiť a že exekučný súd neumožnil oprávnenému viesť kontradiktórne súdne konanie.

Oprávnený navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré formuloval do dvoch bodov.

Povinný a súdny exekútor sa k dovolaniu oprávneného nevyjadrili.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 17. marca 2014 sp. zn. 3Oboer/108/2013, z 29. apríla 2014 sp. zn. 3Oboer/75/2013, z 19. júna 2014 sp. zn. 3Oboer/179/2013, z 15. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/208/2013, z 29. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/147/2013, z 29. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/139/2013, z 21. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/234/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcie, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. Z určujúceho hľadiska teda išlo zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

II. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., dovolateľom napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 29. apríla 2014 sp. zn. 3Oboer/75/2013, z 19. júna 2014 sp. zn. 3Oboer/179/2013, z 29. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/147/2013, z 29. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/139/2013 a zo 17. júna 2014 sp. zn. 3Oboer/165/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 01. februára 2012 sp. zn. 5Cdo/205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012),
3. ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol

- podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,
4. exekúciu možno vykonať aj na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) – o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj Mgr. T. udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku),
 5. ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod so zreteľom, na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť),
 6. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,
 7. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonával na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania

dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,

8. ak exekučný súd pri preskúmvaní exekučného titulu vychádza z iných dôkazov než tých, ktoré sú výslovne uvedené v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia) a na tomto základe posúdi exekučný titul v neprospech oprávneného, je povinný dať mu možnosť vyjadriť sa k podkladom svojho preskúmania. Pre udržateľnosť napadnutého postupu a uznesení však postačuje, aby bola zásada kontradiktórnosti dodržaná v konaní ako celku (pozri aj stanovisko Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PLz. ÚS 1/2014 prijaté na neverejnom zasadnutí pléna dňa 07. mája 2014).

Tieto právne závery (vid' bod 1. až 8.) zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Osobitne k námietke oprávneného, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, najvyšší súd konštatuje, že tak ako správne poznamenal oprávnený, zákonom č. 230/2012 Z. z. účinným od 09. augusta 2012 (zákon bol účinný do 31. decembra 2012) bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/ Exekučného poriadku. Ustanovenie § 57 ods. 5 Exekučného poriadku bolo 01. januárom 2013 zrušené. Dovolateľ namietal, že pokiaľ súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú, mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie dovolateľa však nie je dôvodné. V danom prípade súd prvého stupňa exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku. Pri zastavení exekúcie podľa uvedeného zákonného ustanovenia Exekučný poriadok nevyžaduje, a ani v čase účinnosti ustanovenia § 57 ods. 5 Exekučného poriadku nevyžadoval obligatórne nariadenie pojednávania, preto súd prvého stupňa nepochybil, keď pojednávanie nenariadil. Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p., ak o odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dôvodov (§ 214 ods. 1 písm. b/, c/ a d/ O. s. p.), pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo v danom prípade na úvahe odvolacieho súdu.

Dovolateľom namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľom, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

III. Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo úspešnému povinnému zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., podľa zásady úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však náhradu trov dovolacieho konania povinnému nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. septembra 2015

JUDr. Katarína Pramuková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: K.